

Eerst begrijpen. Dan bewegen.

Een week over toegankelijke ondersteuning, werkelijk luisteren en naast mensen blijven staan.

WEEK 41 • 5–11 OKTOBER 2026 • PETER PAUL J. DOODKORTE

Beste lezer,

Wanneer helpen we iemand werkelijk verder? Als we snel een oplossing organiseren? Als de procedure klopt? Of als iemand merkt dat zijn verhaal niet alleen is aangehoord, maar ook begrepen?

Die vragen hielden mij deze week bezig. In mijn publicaties keek ik naar de toegang tot de Wmo, de toekomst van sociaal werk en onze neiging om al te handelen voordat duidelijk is wat de ander nodig heeft. Steeds kwam ik uit bij dezelfde spanning: we willen ondersteuning goed organiseren, maar raken onderweg soms de mens kwijt voor wie we dat doen.

Deze week in het kort

- Wmo: een open loket is nog geen toegankelijke ondersteuning.
- Dienstverlening: herkennen is nog niet begrijpen.
- Sociaal werk: grenzen stellen zonder mensen achter te laten.
- Huishoudelijke hulp: kijk voorbij de begrotingsregel.

1 | Een open loket is nog geen toegankelijke Wmo

Wie ondersteuning nodig heeft, moet vaak ook leren hoe het systeem werkt. Wat is een melding? Wat betekent het verslag van het keukentafelgesprek? Wanneer volgt een besluit? En wat kun je doen als je het niet eens bent met de uitkomst?

In “De Wmo vraagt hulp. Maar eerst vraagt zij kennis van de Wmo” onderzocht ik die stille ongelijkheid. Aanleiding was het onderzoek van jurist Bas Keressies: ervaring met de procedure kan verschil maken in de

manier waarop inwoners hun weg vinden. Maar de Wmo is er niet voor mensen die goed zijn in Wmo-procedures. Zij is er voor mensen die ondersteuning nodig hebben om hun leven te kunnen leiden.

Mijn inzet: begin niet bij het product of de procedure, maar bij wat iemand weer wil kunnen doen. Naar buiten gaan. Zelf boodschappen doen. Veilig thuis wonen. En zorg dat na ieder contact duidelijk is wat is besproken, wat er nu gebeurt en bij wie iemand terecht kan. Mensgericht werken vraagt niet om het verdwijnen van regels, maar om regels die houvast bieden.

[Lees het artikel · 6 oktober](#)

2 | Goede bedoelingen kunnen het gesprek te vroeg beëindigen

Een LinkedIn-bericht van Ronald Doodkorte zette mij aan het denken over een herkenbare valkuil: iemand vertelt, wij herkennen het probleem en gaan aan de slag. Betrokken, daadkrachtig en met de beste bedoelingen. Maar herkennen is nog niet begrijpen. Terwijl wij een oplossing zoeken, probeert de ander misschien nog te vertellen wat er werkelijk op het spel staat.

In “De oplossing kwam voordat het gesprek begon” beschreef ik hoe dat ook in het sociaal domein kan gebeuren. Een vervuild huis kan om huishoudelijke ondersteuning vragen. Maar achter datzelfde verhaal kan rouw schuilgaan, of het gevoel dat niets meer de moeite waard is. De praktische oplossing kan waardevol zijn, zonder de onderliggende vraag te beantwoorden.

De les is niet dat we minder moeten doen. Wel dat we onze eerste interpretatie moeten durven toetsen. Soms voorkomt één vraag dat we de verkeerde kant op versnellen:

“Wat moet ik nog begrijpen voordat we verdergaan?”

[Lees het artikel · 8 oktober](#)

3 | Sociaal werk: grenzen stellen zonder mensen achter te laten

Ook de toekomst van sociaal werk vroeg deze week mijn aandacht. In mijn reactie op “Sociaal werk richting 2035” keek ik naar de spanning tussen groeiende vragen, schaarse professionals en de noodzaak om het werk anders te organiseren.

Sociaal werk kan niet alles opvangen wat elders vastloopt. Een sociaal werker kan verbinding leggen, maar geen tekort aan betaalbare woningen oplossen. Grenzen aan het vak zijn dus nodig. Alleen: professioneel begrenzen mag niet betekenen dat een inwoner het voortaan zelf maar moet uitzoeken.

Daarom stelde ik drie vragen centraal:

- Waar voegt professionele inzet werkelijk iets toe?
- Hoe maken we het vak toegankelijk voor nieuwe mensen, zonder begeleiding en deskundigheid uit te hollen?
- Hoe werken organisaties samen, zonder de continuïteit van relaties met inwoners te verliezen?

De toekomst van sociaal werk is daarmee niet alleen een arbeidsmarktvraag. Zij is ook een publieke opdracht aan gemeenten, financiers en andere organisaties: schep de voorwaarden waaronder professionals betrouwbaar naast mensen kunnen blijven staan.

[Lees het artikel · 7 oktober](#)

4 | Besparen op ondersteuning: kijk voorbij de begrotingsregel

In “De hulp schrappen, de rekening verplaatsen” keek ik naar huishoudelijke ondersteuning. Mijn vraag: besparen we werkelijk wanneer we ondersteuning beperken, of verschuiven we de gevolgen naar mantelzorg, begeleiding en zwaardere zorg?

Daarmee ontken ik de druk op de Wmo niet. Ik pleit ervoor om eerst te onderzoeken wat iemand nodig heeft om thuis te blijven functioneren en welke gevolgen een beperking van ondersteuning heeft. Een geschrapte voorziening verdwijnt immers uit de administratie. De mens die haar nodig had, blijft.

[Lees het artikel · 9 oktober](#)

Ook op mijn schrijftafel

Naast deze verdiepingen schreef ik over wonen, jeugd, inclusie en nabijheid. De overige publicaties van deze week:

- 5 oktober · Niet eerder dwingen, maar eerder blijven
- 5 oktober · Een inclusieve speeltuin is nog geen inclusieve buurt
- 7 oktober · Een psycholoog dichtbij. Maar waarvoor?
- 8 oktober · Wie blijft er naast je staan?
- 9 oktober · Meer bouwen, minder samenwonen?
- 9 oktober · Je hoeft niet anders te worden om erbij te horen
- 9 oktober · Laat de reiziger niet verdwijnen

[Bekijk deze publicaties op Verruim de horizon](#)

De kracht van het alledaagse

Naast beleidsanalyse is er mijn verhalenplatform “De kracht van het alledaagse”. Daar verschenen recent onder meer “Een half miljoen kilo vertrouwen”, “Toen voetbal de deur opende” en “Een plek waar je mag blijven”. Deze verhalen verschenen vóór deze verslagweek, maar vormen wel de achtergrond waartegen ik schrijf over het sociaal domein.

Beleidsvragen en alledaagse verhalen horen voor mij bij elkaar. De ene vorm helpt om organisatie en verantwoordelijkheid te onderzoeken; de andere houdt de aandacht bij wat ondersteuning en ontmoeting in een mensenleven kunnen betekenen.

[Lees de verhalen op De kracht van het alledaagse](#)

Om mee te nemen

Wat mij deze week vooral bezighield, was niet de keuze tussen luisteren en handelen. Het was de vraag hoe we kunnen handelen zonder het contact te verliezen.

Een procedure kan zorgvuldig zijn en toch moeilijk toegankelijk. Een oplossing kan passend lijken en toch langs iemands werkelijke zorg heen gaan. En een organisatie kan efficiënter worden ingericht terwijl de relatie waarop iemand vertrouwt onder druk komt te staan.

Daar ligt voor mij de beweging van markt naar mens: niet minder deskundigheid, minder verantwoordelijkheid of minder daadkracht, maar een ander vertrekpunt. Eerst begrijpen wat in het leven van iemand nodig is. Vervolgens onze kennis, middelen en organisatie daaraan dienstbaar maken.

Hartelijke groet,
Peter Paul J. Doodkorte

[Verruim de horizon](#)

[De kracht van het alledaagse](#)

[Volg mij op LinkedIn](#)